

Antaget i kommunfullmäktige 2005-09-12, § 141, kommunfullmäktige 2012-09-10 § 14 samt kommunfullmäktige 20013-04-15 § 19.

Riktlinjer för att motverka mutor

Bakgrund och syfte

Alla som är arbetstagare eller uppdragstagare i Huddinge kommun är en del av den offentliga förvaltningen. Den offentliga förvaltningen arbetar på medborgarnas uppdrag och i deras intresse. För att kommunen ska kunna upprätthålla ett högt förtroende är det av stor vikt att de som arbetar eller utövar ett uppdrag inom kommunen gör det med gott omdöme och att gällande lagar och regler följs. Medborgarnas förtroende för den offentliga förvaltningen fordrar att vi inte låter oss påverkas av ovidkommande önskemål eller hänsyn i vårt arbete.

Riktlinjer för att undvika mutor har antagits i syfte att anställda och förtroendevalda inom Huddinge kommun ska få en ökad kunskap och medvetenhet, och därmed bättre förutsättningar, för att känna igen de situationer som bör undvikas.

Tagande av muta respektive givande av muta

Lagregler om tagande och givande av muta återfinns i brottsbalken. Tagande av muta innebär att en arbets- eller uppdragstagare för sin egen eller någon annans räkning tar emot, godtar ett löfte om eller begär en otillbörlig förmån för utövningen av anställningen eller uppdraget. Givande av muta innebär att lämna, utlova eller erbjuda en otillbörlig förmån till en arbets- eller uppdragstagare. Mutbrott kan även föreligga om påverkansåtgärden vidtagits innan samt efter att arbetstagaren eller uppdragstagaren påbörjat eller avslutat anställningen eller uppdraget.

Grovt tagande och givande av muta

Vid bedömningen om tagandet eller givandet av muta är att betrakta som grovt beaktas särskilt om gärningen innefattat missbruk av eller angrepp på särskilt ansvarsfull ställning, avsett betydande värde eller ingått i en brottslighet som utövats systematiskt eller i större omfattning eller annars varit av särskilt farlig art.

Handel med inflytande

Handel med inflytande träffar den som – i annat fall än som avses med bestämmelserna om tagande och givande av muta – tar emot, godtar ett löfte om, eller begär respektive lämnar, utlovar eller erbjuder någon en otillbörlig förmån för att påverka annans beslut eller åtgärd vid myndighetsutövning eller offentlig upphandling.

Vårdslös finansiering av mutbrott

En näringsidkare som tillhandahåller pengar eller andra tillgångar åt någon som företrädar näringsidkaren i en viss angelägenhet och genom att brista i sina kontrollåtgärder främjar att företrädaren begår mutbrott inom ramen för sin syssla gör sig skyldig till vårdslös finansiering av mutbrott.

När bör man vara extra försiktig

Några typiska situationer då man behöver tänka sig noga för är vid erbjudanden om gåvor, provisioner, restaurangbesök, fester, resor, fritidsarrangemang, testamentsförordnanden, rabatter, gratistjänster eller krediter.

De grupper i en kommun som har en särskilt känslig eller utsatt ställning är:

- De som medverkar vid upphandling.
- De som arbetar mot bygg- och entreprenadbranschen (t ex. beställare av byggtjänster och dylikt).
- Myndighetsutövande personer (t ex. vid tillståndsgivning, tillsyn, bistånd och försörjningsstöd).
- Beslutsfattare (t ex. förtroendevalda, chefer, delegater).
- Vårdpersonal (t ex. de som utför hemtjänst).

Vad kan jag ta emot?

Gåvor eller förmåner som rimligen inte kan anses påverka någons handlande, är i regel acceptabelt att ta emot. Som exempel kan nämnas:

- Enstaka befogade måltider av enkel vardaglig karaktär i samband med utförande av arbete (t ex. dagens lunch, kaffe med dopp).
- Mindre varuprover, reklamprodukter, enklare bruks-/prydnadsföremål eller minnesgåvor (t ex. almanacka, bok, penna, t-shirt, keps).
- Enklare uppvaktning eller present av lågt värde vid högtidsdagar eller vid sjukdom (t ex. blombukett, chokladask, bok).

Något fastställt ekonomiskt gränsvärde för ”riskfria” gåvor eller förmåner finns inte.

Vad ska jag inte ta emot?

Exempel på gåvor eller förmåner som kan vara straffbara och därför inte ska tas emot är:

- Deltagande resor, firmafester, restaurangbesök, andra nöjes-, kultur-, jakt-, golf- eller semesterarrangemang.
- Kontanter, värdepapper, presentkort, penninglån, borgensåtaganden, skuldtäckning.

- Rabatter med särskilt gynnsamma villkor, dvs. sådana rabatter som inte alla kan få.
- Efterskänkande av köpeskilling, fordran, amortering, ränta.
- Bonusförmån, t ex. för kommunens varuinköp, flygresor eller hotellvistelser om förmånen tillfaller den anställda och inte kommunen.
- Att privat få förfoga över fordon, båt, fritidsbostad, maskiner.
- Alkoholhaltiga drycker eller tobaksvaror.
- Överbetalning eller extra ersättning eller förmåner för utförda tjänster.

Att tänka på!

Ett sätt att undvika problem är att helt avstå från att ta emot eller komma överens om några som helst gåvor eller förmåner.

Vid tvekan var försiktig. En gåva eller förmån som du avstått ifrån behöver du aldrig ångra!

Om det upplevs som besvärande att tacka nej – hänvisa till kommunens strikta riktlinjer.

Åtgärder då mutbrott misstänks

Vid misstanke om att muta förekommit ska närmaste chef eller förvaltningschef informeras. Om misstanke om att muta förekommit gäller ledande tjänstemän inom kommunen meddelas kommunstyrelsens ordförande.

Om kommunen får kännedom om att någon tjänsteman eller uppdragstagare skäligen misstänkts för mutbrott ska detta polisanmälas av förvaltningschefen vid den förvaltning där tjänstemannen eller uppdragstagaren har sin anställning eller sitt uppdrag. Rör det förtroendevald ska polisanmälan göras av förvaltningschefen för den förvaltning som tillhör den nämnd där den förtroendevalda har sitt huvudsakliga uppdrag. Om det är förvaltningschefen som misstänkts för mutbrott, ska polisanmälan göras av kommundirektören. Om det är kommundirektören som misstänkts, ska polisanmälan göras av kommunstyrelsens ordförande.